

STATENS VA-NÄMND

BESLUT

1994-10-03

Stockholm

BVa 83

Va 14/94

PARTER I.

[REDACTED]

II. Partille kommun, 433 82 PARTILLE

Ombud: stadsjuristen [REDACTED], samma adress

SAKEN

anläggningsavgift

VA-NÄMNDENS AVGÖRANDE

Med ogillande av [REDACTED] talan förpliktar Va-nämnden [REDACTED] att till Partille kommun betala fyrtioåttatusennittiofyra (48 094) kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 5 augusti 1993 tills betalning sker.

BAKGRUND, YRKANDEN M M

År 1979 köpte [REDACTED] fastigheten Ugglum 113:4 i Partille. Den var då bebyggd med ett enbostadshus och hade en area om 1 024 kvm. Under påföljande år byggdes huset ut till ett tvåfamiljshus. Tillbyggnaden anslöts till det allmänna ren-, spill- och dagvattennätet via husets äldre del och betraktades i avgiftshänseende som en särskild lägenhet. Ledningarna går alltså genom husets äldre del och in i tillbyggnaden. Någon förändring av detta har inte skett. [REDACTED] och [REDACTED] familj flyttade in i tillbyggnaden medan [REDACTED] mor bebodde den gamla delen. Senare avstyckades tillbyggnaden och 608 kvm av tomten till en egen fastighet. Denna fick registerbeteckningen Ugglum 113:9. Fastighetsbildningen registrerades den 5 april 1993. I september samma år sålde [REDACTED] stamfastigheten Ugglum 113:4 till en annan familj. - Båda fastigheterna ligger inom verksamhetsområdet för kommunens allmänna va-anläggning. Anläggningsavgiften för stamfastighetens anslutning till denna anläggning betalades redan 1943 i samband med att fastigheten ursprungligen bebyggdes. [REDACTED] har nu som ägare till avstyckningen Ugglum 113:9 påförts ytterligare anläggningsavgift i form av en grundavgift för vatten och avlopp med 48 094 kr, inklusive moms. Avgiften, som inte erlagts, har beräknats enligt 1993 års va-taxa. Där föreskrivs i 5 § 1 mom att anläggningsavgift för bostadsfastighet skall erläggas med en servisavgift, "en grundavgift per fastighet", en avgift per kvm tomtyta och en avgift per lägenhet.

[REDACTED] har yrkat att Va-nämnden måtte fastställa att [REDACTED] inte är skyldig att betala nyssnämnda grundavgift.

Kommunen, som bestritt yrkandet, har för egen del yrkat förpliktande för [REDACTED] att betala avgiftsbeloppet 48 094 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 5 augusti 1993 tills betalning sker.

[REDACTED] har bestritt kommunens talan men vitsordat skäligheten i och för sig av fordrat avgiftsbelopp och ränta.

PARTERNAS UTVECKLING AV TALAN

[REDACTED] har anfört: Någon fysisk förändring av fastigheten har inte skett. Det har inte vidtagits några åtgärder från kommunens sida och förhållandena på fastigheten är precis desamma som när huset byggdes till. Tilläggsavgift för den nytillkomna lägenheten betalades i samband med tillbyggnaden men någon ny grundavgift har inte erlagts. Av va-taxans § 4 mom 2 framgår att avgiftsskyldighet inträder när va-verket upprättat förbindelsepunkt och underrättat fastighetsägaren därom. Detta har emellertid inte fullgjorts av kommunen. En av grannfastigheterna, där de fysiska förhållandena var exakt desamma som för de nu aktuella fastig-

heterna, delades genom klyvning i stället för genom avstyckning. I det fallet uppgavs att klyvning kunde äga rum eftersom det var fråga om ett korsvis ägande mellan fastigheterna. Fastighetsägarna behövde inte betala någon ny grundavgift. Det nu aktuella fallet bör bedömas på samma sätt, eftersom [REDACTED] själv ägde båda fastigheterna vid tiden för avstyckningen.

Kommunen har anfört: Det är riktigt att några åtgärder inte har vidtagits med fastigheten Ugglum 113:9 men enligt kommunens uppfattning skall varje fastighet bidra till totalkostnaden för den allmänna va-anläggningens utförande genom att betala en grundavgift. Detta gäller oavsett hur fastigheten har tillkommit och om det har skett någon förändring med den. Stöd för detta resonemang finns i va-taxans konstruktion. Av § 5 mom 1 b) framgår att det skall utgå en grundavgift "per fastighet". Noteras bör att varken servis-, tomtyte- eller lägenhetsavgift har påförts fastigheten, utan bara grundavgiften. Anledningen till detta är att de övriga avgifterna tidigare har belastats stamfastigheten. Hänvisning görs till rättsfallet NJA 1985 s 424 och där särskilt till Va-nämndens uttalande. - Det är riktigt att någon förbindelsepunkt inte har upprättats särskilt för Ugglum 113:9. Skälet är att fastighetens va-installation har kopplats via stamfastigheten ut på den allmänna va-anläggningen. Fastighetsägaren har inte framfört önskemål om någon ny förbindelsepunkt. Med stöd av punkten 5 stycket 3 i ABVA gör kommunen gällande att en förbindelsepunkt redan har upprättats och att det inte skulle tjäna något syfte att upprätta en ny. - Klyvningen av grannfastigheten har ingen relevans i detta mål. Varje enskilt fall skall bedömas för sig. I fråga om grannfastigheten hade kommunen flera diskussioner med fastighetsägaren men på grund av osäkerheten om gällande regler avstod kommunen från att debitera honom för grundavgiften.

VA-NÄMNDENS SKÄL

Avgiftsskyldigheten inom va-kollektivet skall i taxa fördelas mellan abonnentfastigheterna efter skälig och rättvis grund. När en ny fastighet tillkommer genom exempelvis avstyckning från en ansluten fastighet, skall därför vid beräkningen av anläggningsavgift för avstyckningen hänsyn tas till att beräkningsfaktorerna i den tillämpliga taxan kan vara beaktade redan genom stamfastighetens anslutning. Stamfastigheten måste därvid, oavsett vilken avgift som faktiskt må ha utgått, anses ansluten på de villkor och enligt den avgiftsfördelning som framgår av gällande taxa. Om taxan vid tiden för avstyckningen exempelvis innehåller en tomtyteavgift, får tomtyfefaktorn anses beaktad för stamfastigheten i enlighet med taxan. Enligt huvudregeln är denna beräkningsfaktor då också beaktad för avstyckningar från fastigheten. Undantag gäller om tomtyteavgiften bara kan anses ha utgått för en begränsad del av stamfastigheten. Det kan vara fallet om den tillämpliga taxan föreskriver en sådan begränsning eller om det

annars, exempelvis vid mycket stora arealer, är oförenligt med grunderna för avgiftsfördelningen att tomtYTEavgift beräknas för hela ägoVIDDEN. I sådana undantagsfall kan tomtYTEfaktorn anses beaktad för styckningslotten bara i den mån dess areal härrör från den del av stamfastigheten för vilken tomtYTEavgift anses erlagd (se Vattenöverdomstolens dom DTVa 1/89).

På samma sätt kan undantagsvis också andra beräkningsfaktorer vara beaktade för stamfastigheten men inte för en avstyckning därifrån. Den nu aktuella grundavgiften utgör, så som den har konstruerats i taxan, ett exempel på detta. Den utgår som en avgift för den grundläggande nytta som varje fastighet, oberoende av storlek och bebyggelse, kan anses ha av tillgången till va-anslutningen. Enligt taxan skall följdriktigt denna avgift beräknas per fastighet. Vare sig abonnenten från början består av flera fastigheter, exempelvis en villaförening, eller senare delas upp i flera fastigheter, skall alltså var och en av fastigheterna belastas med en grundavgift. En sådan taxekonstruktion kan inte i sig anses oförenlig med lagbestämmelsen om fördelning av avgiftsskyldigheten efter skälighet och rättvisa.

Med hänsyn härtill och då [REDACTED] senast i detta mål måste anses underrättad om den för avstyckningen och stamfastigheten gemensamma förbindelsepunkten, finner Va-nämnden kommunen vara berättigad att ta ut grundavgift också för avstyckningen Ugglum 113:9.

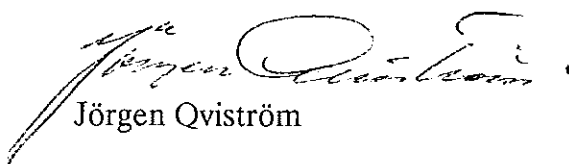
Om själva avgiftsbeloppet och räntan råder ingen tvist.

Kommunens talan skall alltså bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Se bilaga

På Va-nämndens vägnar

Jörgen Qviström

Va-nämnden: ordföranden Jörgen Qviström samt ledamöterna Nils-Einar Wahlgren, Sven-Erik Skogsfors, Agne Torstensson, Dag Samuelsson och Ove Hägglund (enhälligt).